

Θόδωρος Μεγαλοικονόμου

Καθώς το άκρως αντεργατικό νομοσχέδιο του Άδωνι έχει πάρει την προδιαγεγραμμένη πορεία του για ψήφιση και εφαρμογή, καλό είναι να θυμηθούμε πώς, πότε και από ποιους διατυπώθηκαν, με ακριβή και συγκεκριμένο τρόπο, τα όσα περιέχονται στο νομοσχέδιο, το οποίο ουσιαστικά αποτελεί αντίγραφο τους. Και ότι ήταν απλώς εν αναμονή για την κατάλληλη συγκυρία, που συνέπεσε με τον «κατάλληλο» υπουργό Εργασίας, με αυτό το άκρως νεοφιλελεύθερο, νεοφασιστικό και βαθιά ρατσιστικό προφίλ, λειτουργώντας ως ένα cyborg των αφεντικών, για την νομοθέτησή τους. Γιατί η εφαρμογή τους έχει αρχίσει εδώ και πολύ καιρό αποτελώντας τη νέα πραγματικότητα στο πεδίο της αγοράς εργασίας στην οποία ζούμε.

Είναι όλα στην επίσημη προγραμματική διακήρυξη του ΣΕΒ, στην ημερίδα που είχε οργανώσει στις 24 Οκτωβρίου 2017, με θέμα «**Το μέλλον της εργασίας μετά το Μνημόνιο**». Στόχος της ημερίδας ήταν, σύμφωνα με τον ΣΕΒ, «να γίνει καταγραφή των νέων μορφών απασχόλησης» και στη συνέχεια «να υπάρξει συναίνεση ότι η πρόσβαση σε όλες τις μορφές απασχόλησης θα είναι ανοιχτή προκειμένου να καταπολεμηθεί η ανεργία, ότι παράλληλα θα διασφαλιστούν αξιοπρεπείς όροι και συνθήκες εργασίας για όλους και θα προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός των καθεστώτων κοινωνικής ασφάλισης». Για τον ΣΕΒ αυτό είχε να κάνει με την ανάγκη «κυβέρνηση, κοινωνικοί εταίροι και φορείς της αγοράς ν' αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα της ύπαρξης **πολλαπλών εργασιακών καθεστώτων**, ως μια νέα κομβικής σημασίας συνιστώσα των αγορών εργασίας» (υπογρ. δική μας).

Σύμφωνα, λοιπόν, με τις διατυπώσεις του ΣΕΒ, στις νέες μορφές απασχόλησης περιλαμβάνονται οι συμβάσεις εργασίας με πληθοπορισμό (crowdwork), οι συμβάσεις απασχόλησης «μηδενικών ωρών» (zero hours contracts), οι συμβάσεις σύντομης διάρκειας (short term contracts), προσωρινής εργασίας ή εργασίας κατά παραγγελία (on demand work), οι «μικροσυμβάσεις» (mini jobs), η εργασία ανά χαρτοφυλάκιο (portfolio work), η εργασία βάσει δελτίου/κουπονιών (voucher-based work), διάφορες μορφές τηλεεργασίας και κινητής εργασίας με χρήση εφαρμογών και νέων τεχνολογιών, οι συμβάσεις αστικού δικαίου (σύμβαση έργου, σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών) και οι συμβάσεις επιμερισμού θέσεων εργασίας (job sharing).

«Στις νέες μορφές απασχόλησης, τόνιζε το κείμενο του ΣΕΒ, οι προσφερόμενες νέες θέσεις εργασίας δεν είναι απλώς προσωρινές και σύντομης διάρκειας, αλλά, ενίοτε, είναι και κοινής χρήσης, κατανέμονται μεταξύ περισσότερων ανεξάρτητων εργαζομένων (freelancers) μέσω της ανάπτυξης της οικονομίας κατά παραγγελία (on-demand economy, gig- economy)».

Να σημειωθεί ότι ο ΣΕΒ είναι μέλος της εργοδοτικής οργάνωσης BusinessEurope, θέση της οποίας είναι, εδώ και πολύ καιρό, ότι η ΕΕ «υποφέρει κυρίως από έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, που οφείλεται στην απουσία μεταρρυθμίσεων σε ορισμένα κράτη-μέλη». Προϊδεάζοντας γι' αυτό που έρχεται, και «είναι ήδη εδώ», ότι, διεθνώς, το 5%-10% των θέσεων εργασίας θα αυτοματοποιηθούν πλήρως, που σημαίνει ότι οι αντίστοιχες θέσεις εργασίας θα χαθούν, με το «κερασάκι», όπως πάντα, ότι, δήθεν, «την ίδια ώρα δημιουργούνται νέες ειδικότητες, θέσεις εργασίας και ευκαιρίες για απασχόληση».

Μην παραλείποντας, ήδη από τότε, και αναφορές στις μορφές εργασίας που επιφυλάσσονται για

πρόσφυγες και μετανάστες, στην Ελλάδα, στην Ιταλία και σε πολλές χώρες (όχι μόνο της Αφρικής, αλλά και) της Ευρώπης – μορφές που προϋδεάζουν ένα μέλλον που «μας αφορά όλους». Μορφές που τώρα μπαίνουν σε εφαρμογή από την κυβέρνηση Μητσοτάκη, που ενώ απωθεί και πνίγει τους πρόσφυγες στο Αιγαίο, σχεδιάζει, ταυτόχρονα, συμφωνίες για εισαγωγή «εργατικών χεριών» μεταναστών, με εργασιακούς όρους που αναβιώνουν αναμνήσεις από τα πάλαι ποτέ δουλοκτητικά πρότυπα – αυτά που, άλλωστε, δεν έπαψαν ποτέ να αναπαράγονται και να χρησιμοποιούνται από τον παγκόσμιο καπιταλισμό για την εκμετάλλευση του αποικισμένου κόσμου. Αλλά και με την λειτουργία χώρων εργασίας, όπως επίσης και ολόκληρων περιοχών, στη λογική της γνωστής ως «Ελεύθερης Οικονομικής Ζώνης» (ΕΟΖ), όπου η εργασία στερείται κάθε κεκτημένου δικαιώματος.

Και επίσης, να μη ξεχνάμε ότι η ελαστική και περιστασιακή εργασία είναι συστατικό στοιχείο της ΕΕ, που περιέχεται, ως η στο διηλεκτές πολιτική της ήδη από το 1993, στην Λευκή και στην Πράσινη Βίβλο. «Ενώ οι διεθνείς επιχειρήσεις, αναφερόταν στην «Πράσινη Βίβλο», θα μπορούν να υιοθετήσουν μια στρατηγική 'περικοπής του κόστους' και να διαπραγματευθούν μια κοινωνική προστασία χαμηλότερου επιπέδου, φαίνεται πιθανότερο ότι θα προτιμήσουν μια 'ποιοτική' στρατηγική υψηλών επιπέδων αμοιβής, συμμετοχής και ασφάλειας, λόγω της ανάγκης που υπάρχει για ταχείες αλλαγές στα προϊόντα στα όρια της αγοράς. Οπωσδήποτε, *ενώ οι συνθήκες αυτές θα εφαρμόζονται στον 'πυρήνα' του εργατικού δυναμικού, η ευελιξία τους εξαρτάται, επίσης, από ένα 'ποσοστό' εργατικού δυναμικού που μπορεί να λαμβάνει διάφορες μορφές περιλαμβανομένης της εποχιακής πρόσληψης, μερικής απασχόλησης και χρήσης εργατικού δυναμικού επί συμβάσει, τόσο χαμηλού όσο και υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης και δεξιοτήτων...*» (υπογρ. δική μας).

Αυτό το νομοσχέδιο είναι εφαρμοστικό αυτής της πολιτικής. Με μια από τις πιο σημαντικές διατάξεις του την **νομιμοποίηση της απεργοσπασίας** (απεργοσπάστες, με πάντα από πίσω τους την αστυνομία, να σπάνε την απεργία) και την κήρυξη ως **παράνομης της απεργίας και της, συνυφασμένης με αυτήν, περιφρούρησής της**.

Είναι σαφές ότι όσοι είναι υπέρ της παραμονής στη ΕΕ είναι συνένοχοι με όλη αυτή την πολιτική της, που θα γίνεται όλο και πιο βάρβαρη και κατασταλτική. Και ότι ο **«διαρκής αγώνας για την ανατροπή»** είναι σήμερα **μονόδρομος**.

15/9/2023

Θ. Μεγαλοικονόμου